

1^e Termijn Algemene Beschouwingen fractie OGP Midden-Delfland

Algemeen:

Bij het streven naar een sluitende begroting 2023-2026 heeft het college o.a. een ontwerpbegroting aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld met twee onderdelen:

1. Een beleidsarme begroting die voor de komende jaren sluitend is zonder daarvoor de algemene reserves aan te wenden. Met daarin voortzetting van reeds vastgesteld beleid, huidige doorlopende afspraken en doorzetten van eerdere bezuinigingen en de 7 verbeterstroken uit de kadernota 2020. De fractie OGP is van mening dat in deze begroting behoorlijk rooskleurige aannames zijn gedaan die in werkelijkheid in 2023 echt kunnen gaan tegenvallen. Zo is op de geraamde bedragen voor beheer en onderhoud van onze wegen en andere infrastructuur geen enkele rekening gehouden met het stijgen van de kosten van arbeid en grondstoffen. Terwijl een kostenstijging van 10% in deze tijd echt niet bijzonder is. Op een bedrag van 6 miljoen euro voor deze begrotingspost gaat het dan al snel om €600.000,-. Ook is geen echte rekening gehouden met de stijging van de loonkosten en is uitgegaan van 2,5%. De realiteit is echter dat in de CAO's veel hogere percentages worden afgesproken. Naar aanleiding van onze vragen geeft het college aan dat bij een meer realistisch percentage van 4,5% er €300.000,- extra aan salarissen moet worden uitgegeven. Dat maakt dat alleen op deze twee posten al sprake is van een onderschatting van €900.000,-

2. Een Keuzelijst bij de ontwerpbegroting. Hierin staat een overzicht van andere zaken waar de raad voor kan kiezen als intensivering van bestaand beleid of nieuwe zaken. Deze zijn nog niet in de ontwerpbegroting zijn opgenomen. Hiervoor is volgens de begroting €150.000,- beschikbaar. Echter in de voorgestelde lijst staan genoeg zaken die helemaal niet zo vrij te kiezen zijn. Denk bijvoorbeeld aan budget voor de volgende stappen in de energietransitie, het energieloket om onze inwoners te helpen, onderzoek om onze wegen op orde te houden, een voorspelling dat we waarschijnlijk meer geld als bijstand zullen moeten uitkeren... eigenlijk is een groot deel van deze keuzelijst helemaal niet zo vrijblijvend. Voor 2023 tellen de –niet altijd vrijblijvende posten- in deze lijst op naar een bedrag van 1,9 miljoen. Dus hierin moet sowieso nog worden gekozen om binnen het beschikbare budget te blijven.

Op basis van zowel de beleidsarme ontwerpbegroting als de keuzelijst hebben we een aantal vragen voor het college:

- Wat is de reden dat het college er niet voor heeft gekozen niet te indexeren op nu al voorspelbare meerkosten die we hebben aangegeven onder punt 1 bij de beleidsarme begroting?
- Welke keuze legt het college de raad voor indien blijkt dat deze kosten daadwerkelijk veel hoger zijn dan nu geraamd? Waar gaat dat dan ten koste van?
- Wat is de reden dat het college een nu voorziene post van €225.000 euro aan bijstand als "keuze" voor te leggen terwijl dit gewoon een wettelijke plicht is die de gemeente heeft?
- Hoe ziet het college het proces voor zich dat we komen tot een daadwerkelijke keuze in de lijst met activiteiten. Wanneer en hoe is in de begrotingsbehandelingen daar ruimte voor georganiseerd?

Verder moeten we helaas constateren dat na de presentatie van het coalitie-akkoord ruim drie maanden geleden, er nog geen sprake is van een collegewerkprogramma. Daardoor hebben we geen inzicht in welke van de beoogde afspraken in het coalitieakkoord voor 2023 al geleid hebben tot daadwerkelijke activiteiten die in de begroting zijn opgenomen. Vraag aan het college op voorhand is dan ook:

- Welke ambities uit het coalitieakkoord zijn reeds voor 2023 als concrete activiteiten in de begroting opgenomen en waar kunnen we die vinden?

Voor OGP belangrijke speerpunten:

Onze reactie op de ontwerpbegroting hebben we gebaseerd op de (top 10) speerpunten uit ons verkiezingsprogramma. Hier maken wij ons de komende vier jaar hard voor. Als we onze 10 punten aflopen dan valt ons op dat het lastig is om in de begroting helder te krijgen wat het college soms wil bereiken, wat dat kost en wat daarvoor gedaan (moet) worden. Reden voor ons als fractie OGP om hier op door te vragen.

1. Ons buitengebied en Bijzonder Provinciaal Landschap blijft open en groen:

Wij lezen in de begroting dat het beleid van 2022 naar 2023 gecontinueerd wordt ten aanzien van ons buitengebied en Bijzonder Provinciaal Landschap. Dat betekent dat de koe in de wei symbool staat voor grondgebonden

veehouderij en de grutto in de wei staat voor een natuurlijk landschap met kansen voor weidevolgels. Hier zijn we als OGP blij mee.

- **Onze vraag aan het college is: welke concrete resultaten wil het college eind 2023 gerealiseerd hebben voor wat betreft koe en grutto in de wei?**

2. De boeren in Midden-Delfland zijn de dragers en beheerders van ons gebied

Wij kiezen voor de boerenbedrijven die naast melk en vleesproductie ook landschap en natuur creëren en beheren. De gemeente ondersteunt deze bedrijven in samenwerking met diverse stichtingen en CBG door subsidies te verstrekken. Hierdoor kunnen projecten als Duurzaam boer blijven en een Zuivelfabriek in Midden-Delfland verder worden vorm gegeven. In de begroting is dit verder niet gespecificeerd

- **Aan het college de vraag of we er van uit mogen gaan dat de bestaande projecten waaronder Duurzaam Boer blijven, in 2023 gecontinueerd worden?**

3. Verdere stappen naar een duurzaam Midden-Delfland:

De afgelopen jaren zijn wat OGP betreft goede stappen gezet om Midden Delfland duurzamer te maken. Regionaal is een prima energiestrategie (RES1.0) afgesproken die past bij ons gebied. We houden ons open gebied vrij van grote windturbines en zonnevelden en zetten in op het opwekken van duurzame energie op daken. Ook de eerder gemaakte keuzes in de transitievisie warmte zijn wat ons betreft prima. Met praktische hulp vanuit het energieloket worden onze inwoners geholpen in het maken van passende no-regretmaatregelen die nu al helpen (isoleren, aanschaf hybride warmtepompen).

Wat OGP betreft gaan we door op de basis die er nu ligt. Waarbij onze inwoners en bedrijven verder geholpen worden met alle stappen die er de komende jaren nog gezet moeten worden. Het op de keuzelijst plaatsen van zaken als de eigen ambtelijke inzet op duurzaamheid, de financiering van het energieloket en de uitwerking van verdere afspraken/beleid dat met gemeenten in onze regio vorm moet krijgen, lijkt ons geen goede zaak. We zij het aan onze inwoners verplicht om hen ook de komende jaren te helpen met praktische ondersteuning en goed beleid, passend bij de situatie in Midden-Delfland.

- **Mogen we er vanuit gaan dat het college het met ons eens is en ook de overige fractie ons daarin steunen?**

4. Woningen in de dorpskernen:

Vanuit OGP zijn we blij met de aanpak van dit college om woningen te gaan realiseren in de woonkernen en daarmee het open houden van ons gebied. En in onze gemeente gaat het niet om grote aantallen, maar wel om het mogelijk maken van woningbouw op relatief kleine locaties in onze dorpskernen. Wat OGP betreft betekent dat dan ook dat vanuit de gemeente alles op alles wordt gezet om die te kunnen realiseren. Daarin zien we in deze begroting onvoldoende daadkracht: Het is natuurlijk prima dat in een aantal gevallen gekozen wordt voor een faciliterende aanpak waarbij de eigenaar van bijv. een bedrijfslocatie wordt gevraagd of hij mee wil werken aan een herontwikkeling naar woningbouw. Maar wat OGP betreft is dit niet genoeg omdat dit vaak tot postzegelstaren leidt: kleine locaties waar weinig kan en de (financiële) haalbaarheid moeilijk is.

Bovendien gaat het college voor het percentage te bouwen woningen in de sociale categorie uit van een raadsbesluit van 2021. De afspraak destijds was dat de woonagenda binnen 1 jaar zou worden geactualiseerd en dat op basis van deze nieuwe woonagenda nieuwe afspraken worden gemaakt. Een nieuwe woonagenda is echter nog niet gemaakt. Wat OGP betreft is de verdeling dat bij nieuwbouw 15% sociale huur en 15% sociale koop wordt gerealiseerd niet meer van deze tijd. Met deze keuze gaat het percentage sociale huurwoningen (nu 21%) de komende jaren dalen ipv stijgen. Ten opzichte van de ambities van Rijk en Provincie is dat de verkeerde kant op en dus waarschijnlijk een onbegaanbare weg. Bovendien helpt dit ook onze eigen inwoners niet. Juist nu het straks mogelijk is om de helft van de sociale huurwoningen aan eigen inwoners toe te kennen. Sociale koop levert slechts een éénmalig cadeau op voor de eerste eigenaren. Met de huidige marktprijzen is de woning bij doorverkoop meteen een ton meer waard en dus niet meer beschikbaar voor de doelgroep van starters/jonge gezinnen.

- **Is het college bereid om bredere instrumenten in te zetten om de bouw van woningen in de kernen van Midden-Delfland te realiseren? Waaronder het pro-actief aankopen van locaties, zelf regie nemen op wat er kan en desnoods daarvoor wat extra investeringen te doen? Zo nee, wat is daar de reden voor? |**

- Is het college bereid om bij nieuwbouw te kiezen voor de realisatie van 30% sociale huur en daarbij geen sociale koop meer te realiseren? Zodat deze woningen ook beschikbaar blijven voor de doelgroep en keer op keer voor beschikbaar kunnen worden gesteld aan eigen inwoners tot een maximum van 50%? Zo nee, wat is daar de reden voor?
- Onder welke voorwaarden is het college in staat, dan wel bereid om bij nieuwbouwprojecten ook een categorie middenhuur te realiseren? En die woningen onder te brengen bij een sociale verhuurder zodat ze daarmee bereikbaar en beschikbaar blijven voor de inwoners van Midden-Delfland?

5. Levendige dorpen:

OPG ziet graag levendige dorpscentra, met een rijk winkelaanbod, gezellige horeca, een gevarieerd verenigingsleven en aantrekkelijke buitenruimten voor iedereen. In onze dorpen moet het gaan bruisen van activiteiten voor jong en oud: dorpsfeesten, (door inwoners geïnitieerde) culturele activiteiten om onze historie met de kernen en/of het hier- en nu te verbinden en de gemeenschap te versterken.

- Welke verbindende culturele activiteiten wilt u als college het komende jaar ondersteunen?

6. Bestuur dichtbij onze inwoners:

Als OGP vinden we het jammer dat de dorpswethouder niet meer tot de keuze van de nieuwe coalitie en het huidige college behoort. Natuurlijk zijn wij blij te lezen dat de coalitie staat voor een benaderbaar en toegankelijk bestuur. De uitwerking hiervan is echter wat ons betreft aan de magere kant: inwoners kunnen een afspraak maken bij leden van het college, bij voorkeur via de portefeuilles. Meer dan 1 regel op de website onder "Bestuur en Organisatie – College van B&W" met een mailadres van het secretariaat is voor onze inwoners niet beschikbaar. Ook in de begroting wordt dit niet concreter uitgewerkt, bijvoorbeeld door de ambitie uit het coalitie-akkoord in te vullen met laagdrempelige en goed gecommuniceerde inloopsprekuren van de wethouders.

Wat weinig kost en veel oplevert om als bestuur dichtbij onze inwoners te blijven is te zorgen voor goed en begrijpelijk taalgebruik vanuit de gemeente. De OGP zou hier graag extra aandacht voor willen hebben.

- Op welke manier wil het college ervoor zorgen dat onze inwoners in 2023 daadwerkelijk laagdrempelig een afspraak kunnen maken met een lid van het college, dan wel binnen kunnen stappen bij inloopsprekuren?
- Welke actie kan en wil het college in gang zetten om naar onze inwoners laagdrempelig en voor iedereen begrijpelijk te communiceren?

Ook vinden wij het als OGP belangrijk dat we jeugd en jongeren betrekken en betrokken houden bij onze gemeente.

- Welke activiteiten heeft het college voor ogen om jongeren actief te betrekken bij het bestuur van onze gemeente?

7. Zorg dichtbij:

In dit thema zijn wij vooral benieuwd naar de concrete invulling van de mooie ambitie zoals die in het coalitie-akkoord is opgenomen en die wij als OGP graag ondersteunen: "Een sterke sociale cohesie waar mensen naar elkaar omzien, met persoonlijke ondersteuning voor wie dat nodig heeft". In de begroting lezen en zien we echter vooral een voortzetting van het huidige beleid en nakomen van afspraken in respectievelijk H10 en H4 verband. Eén van de belangrijke onderwerpen die de komende jaren gaat spelen is dat oudere mensen langer thuis blijven wonen.

- Onze vraag aan het college luidt: op welke wijze gaat het college invulling geven aan het feit dat oudere mensen langer thuis zullen blijven? Welke initiatieven kunnen we hier het komende jaar verwachten?

In de begroting geeft het college aan dat er bestuurlijke afspraken gemaakt worden met onze buurgemeenten Rijswijk en Delft in verband met de beheersbaarheid van de scholen in Den Hoorn.

- Kan het college aangeven op welke criteria deze bestuurlijke afspraken gebaseerd gaan worden?

Inclusiviteit gaat verder dan culturele diversiteit en geaardheid. Het gaat er dat iedere inwoner kan meedoen met onze maatschappij (iedereen telt mee). In de begroting lezen we hier weinig over.

- Welke concrete activiteiten gaat het college het komende jaar doen om inclusiviteit in de breedste zin des woords daadwerkelijk binnen onze gemeente een stap verder te helpen?

8. Groen in de kernen:

In de begroting worden in “programma 3” onder het kopje groen veel groene doelen gesteld voor 2023. Onder andere het ondersteunen van bewonersinitiatieven voor vergroening van wijken, het klimaatadaptief inrichten met meer groen en een kwaliteitsimpuls voor het groen in het bedrijventerrein Harnaschpolder. Voor OGP is het verder vergroenen van onze wijken belangrijk. Naast dat dit zorgt voor het verminderen van overlast door hoosbuien, maakt dit onze wijken meer leefbaar en koel in de zomer en wordt de biodiversiteit hiermee vergroot.

- Hoe gaat het college stimuleren dat er daadwerkelijk meer initiatieven gaan komen vanuit de bewoners en welke hulp gaat de gemeente daar bij leveren in geld, menskracht of andere middelen?
- Welke wegen/locaties worden in 2023 klimaat-adaptief ingericht met meer groen?

9. Stilte als kwaliteit van ons gebied:

We zijn blij met de recente toezegging van het college om binnenkort de regels in de APV aan te passen op het gebied van (geluids)overlast door zuipschuiten. Dat daarbij wordt aangesloten bij regelgeving die al in de APV van het Westland is opgenomen is fijn en geeft regionaal duidelijkheid voor de gebruikers van onze vaarwegen.

Wat ons zorgen baart is de besluitvorming rondom de uitbreiding van Rotterdam-The Hague Airport (RTDH). Het moment dat door de minister een besluit wordt genomen over deze luchthaven komt snel dichtbij en de ambities vanuit het vliegveld zijn duidelijk: meer vluchten, ook over ons stiltegebied. Een deel van de organisaties van omwonenden en bestuurlijke partijen heeft het participatietraject ontevreden verlaten wegens de weinig meewerkende houding vanuit het vliegveld. In zowel het coalitieakkoord als deze begroting is niks opgenomen over de kwaliteit van stilte. Vandaar dat we het college oproepen om werk te maken van het dossier RTDH.

- Welke acties lopen er vanuit de gemeente om te voorkomen dat RTDH-Airport gaat uitbreiden en waar hebben wij vanuit de gemeenteraad nog invloed op?
- Wat is het standpunt van het college aangaande deze voorgenomen uitbreiding?

10. Bereikbaarheid en mobiliteit:

We zijn blij om te lezen dat het college het met de OGP eens is: we ontmoedigen sluijverkeer en we realiseren toeristische poorten en parkeerplaatsen aan randen het gebied. Van daaruit wandelen en fietsen mensen over goede, veilige fiets- en wandelpaden ons gebied in. Ook kunnen ze daarbij gebruik maken van goede openbaar vervoer voorzieningen. Echter, kijkend naar de doelen die in de begroting voor 2023 beschreven staan, sluiten deze niet helemaal aan bij wat in het coalitie-akkoord staat beschreven: het instandhouden van het openbaar vervoer in M-D, verbeteren van de parkeersituatie en verkeerscirculatie in het centrum van Den Hoorn, terugdringen doorgaand verkeer door de dorpen en het stimuleren van bedrijven tot duurzame mobiliteit.

- Wat wil het college bereiken op bovengenoemde doelen in 2023? Als het 31 december 2023 is, wanneer is het college dan tevreden?
- Nu het autoverkeer aantrekt, leidt dit dagelijks tot (lange) files op de A4 waardoor automobilisten de N468 en Zouteveenseweg gebruiken om richting Vlaardingen en A20 te reizen. Welke maatregelen neemt het college om sluijverkeer tegen te gaan?
- Daarnaast is al jaren sprake van verkeersgevaarlijke situaties bij de Maassluisseweg (aan- en ontsluiting met Maasland). In de begroting staat een bedrag van €780.000,- genoemd voor de reconstructie van de Maassluisseweg. Hoe gaat dit bedrag er voor zorgen dat de Maassluisseweg een veilige weg wordt?